

VESTNÍK

**MINISTERSTVA ZDRAVOTNÍCTVA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY**

Čiastka 19-20

Dňa 22. mája 2023

Ročník 71

OBSAH:

Normatívna časť:

18. Opatrenie Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky o ustanovení výšky náhrady za bolesť a výšky náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia na rok 2023
19. Opatrenie Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky, ktorým sa mení opatrenie Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. 07045/2003 z 30. decembra 2003, ktorým sa ustanovuje rozsah regulácie cien v oblasti zdravotníctva v znení neskorších predpisov
20. Koncepcia zdravotnej starostlivosti v odbore radiačná onkológia

18.

Opatrenie
Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky
z 12. mája 2023 č. S17024-2023-OL,
o ustanovení výšky náhrady za bolesť a výšky náhrady
za sťaženie spoločenského uplatnenia na rok 2023

Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky podľa § 5 ods. 4 zákona č. 437/2004 Z. z. o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia a o zmene a doplnení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 273/1994 Z. z. o zdravotnom poistení, financovaní zdravotného poistenia, o zriadení Všeobecnej zdravotnej poisťovne a o zriaďovaní rezortných, odvetvových, podnikových a občianskych zdravotných poisťovní v znení neskorších predpisov ustanovuje:

§ 1

Výška náhrady za bolesť a výška náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia na rok 2023 za jeden bod je 26,08 eura.

§ 2

Toto opatrenie nadobúda účinnosť 31. mája 2023.

Michal Palkovič
minister zdravotníctva

19.

Opatrenie
Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky
zo 17. mája 2023 č. S16830-2023-OL,
ktorým sa mení a dopĺňa opatrenie Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. 07045/2003 z 30. decembra 2003, ktorým sa ustanovuje rozsah regulácie cien v oblasti zdravotníctva v znení neskorších predpisov

Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky podľa § 11 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 18/1996 Z. z. o cenách v znení neskorších predpisov ustanovuje:

Čl. I

Opatrenie Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky z 30. decembra 2003 č. 07045/2003, ktorým sa ustanovuje rozsah regulácie cien v oblasti zdravotníctva (oznámenie č. 588/2003 Z. z.) v znení opatrenia z 25. februára 2004 č. 07045-2/2004-OAP (oznámenie č. 130/2004 Z. z.), opatrenia z 20. apríla 2004 č. 07045-3/2004-OAP (oznámenie č. 253/2004 Z. z.), opatrenia z 3. augusta 2004 č. 07045-4/2004-OAP (oznámenie č. 474/2004 Z. z.), opatrenia z 23. augusta 2004 č. 07045-5/2004-OAP (oznámenie č. 487/2004 Z. z.), opatrenia z 18. novembra 2004 č. 07045-6/2004-OAP (oznámenie č. 628/2004 Z. z.), opatrenia z 15. decembra 2004 č. 07045-7/2004-OAP (oznámenie č. 754/2004 Z. z.), opatrenia z 1. marca 2005 č. 07045-8/2005-SL (oznámenie č. 89/2005 Z. z.), opatrenia zo 16. marca 2005 č. 07045-9/2005-SL (oznámenie č. 106/2005 Z. z.), opatrenia z 27. apríla 2005 č. 07045-10/2005-SL (oznámenie č. 183/2005 Z. z.), opatrenia z 15. júna 2005 č. 07045-11/2005-SL (oznámenie č. 272/2005 Z. z.), opatrenia z 18. októbra 2005 č. 07045-12/2005-SL (oznámenie č. 472/2005 Z. z.), opatrenia z 25. januára 2006 č. 07045-13/2006-SL (oznámenie č. 34/2006 Z. z.), opatrenia zo 17. marca 2006 č. 07045-14/2006-SL (oznámenie č. 165/2006 Z. z.), opatrenia z 19. apríla 2006 č. 07045-15/2006-SL (oznámenie č. 241/2006 Z. z.), opatrenia z 21. júna 2006 č. 07045-16/2006-SL (oznámenie č. 426/2006 Z. z.), opatrenia z 13. decembra 2006 č. 28380/2006-OL (oznámenie č. 666/2006 Z. z.), opatrenia z 5. marca 2007 č. 07045-17/2007-OL (oznámenie č. 98/2007 Z. z.), opatrenia z 20. júna 2007 č. 07045-18/2007-OL (oznámenie č. 290/2007 Z. z.), opatrenia z 19. septembra 2007 č. 21992-19/2007-OL (oznámenie č. 451/2007 Z. z.), opatrenia z 13. decembra 2007 č. 07045-20/2007-OL (oznámenie č. 612/2007 Z. z.), opatrenia z 19. marca 2008 č. 07045-21/2008-OL (oznámenie č. 103/2008 Z. z.), opatrenia z 28. mája 2008 č. 07045-22/2008-OL (oznámenie č. 193/2008 Z. z.), opatrenia z 11. júna 2008 č. 07045-23/2008-OL (oznámenie č. 227/2008 Z. z.), opatrenia zo 17. septembra 2008 č. 07045-24/2008-OL (oznámenie č. 363/2008 Z. z.), opatrenia z 8. októbra 2008 č. 07045-25/2008-OL (oznámenie č. 430/2008 Z. z.), opatrenia zo 17. decembra 2008 č. 07045-26/2008-OL (oznámenie č. 638/2008 Z. z.), opatrenia z 11. marca 2009 č. 07045-27/2009-OL (oznámenie č. 115/2009 Z. z.), opatrenia zo 4. júna 2009 č. 07045-28/2009-OL (oznámenie č. 260/2009 Z. z.), opatrenia z 27. augusta 2009 č. 07045-29/2009-OL (oznámenie č. 370/2009 Z. z.), opatrenia z 25. novembra 2009 č. 07045-30/2009-OL (oznámenie č. 582/2009 Z. z.), opatrenia z 24. februára 2010 č. 07045-31/2010-OL (oznámenie č. 123/2010 Z. z.), opatrenia z 10. júna 2010 č. 07045-32/2010-OL (oznámenie č. 308/2010 Z. z.), opatrenia zo 16. septembra 2010 č. 07045-33/2010-OL (oznámenie č. 385/2010 Z. z.), opatrenia z 15. decembra 2010 č. 07045-34/2010-OL (oznámenie č. 542/2010 Z. z.), opatrenia z 24. marca 2011 č. 07045-35/2011-OL (oznámenie č. 89/2011 Z. z.), opatrenia z 22. júna 2011 č. 07045-36/2011-OL (oznámenie č. 195/2011 Z. z.), opatrenia z 20. septembra 2011 č. 07045-37/2011-OL (oznámenie č. 306/2011 Z. z.), opatrenia z 19. decembra 2011 č. 07045-38/2011-OL (oznámenie č. 527/2011 Z. z.), opatrenia z 30. januára 2012 č. 07045-39/2012-OL (oznámenie č. 27/2012 Z. z.), opatrenia z 22. februára 2012 č. 07045-40/2012-OL (oznámenie č. 83/2012 Z. z.), opatrenia z 25. marca 2013 č. 07045-41/2012-OL (oznámenie č. 66/2013 Z. z.), opatrenia z 27. októbra 2015 č. 07045-42/2015-OL (oznámenie č. 284/2015 Z. z.), opatrenia z 13. januára 2016 č. 07045-43/2016-OL (oznámenie č. 82/2016 Z. z.), opatrenia z 31. januára 2018 č. 07045-44/2018-OL (oznámenie č. 35/2018 Z. z.), opatrenia z 30. mája 2018 č. 07045-45/2018-OL (oznámenie č. 155/2018 Z. z.),

opatrenia z 21. novembra 2018 č. 07045-46/2018-OL (oznámenie č. 341/2018 Z. z.), opatrenia z 28. januára 2019 č. 12702-2018-OL (oznámenie č. 26/2019 Z. z.), opatrenia z 12. júna 2019 č. 09456-2019-OL (oznámenie č. 167/2019 Z. z.), opatrenia zo 4. mája 2020 č. 08167-2020-OL (oznámenie č. 109/2020 Z. z.), opatrenia z 29. marca 2021 č. 09916-2021-OL (oznámenie č. 114/2021 Z. z.), opatrenia z 26. novembra 2021 č. 24503-2021-OL (oznámenie č. 440/2021 Z. z.), opatrenia z 20. decembra 2021 č. 23960-2021-OL (oznámenie č. 531/2021 Z. z.), opatrenia z 27. mája 2022 č. S17534-2022-OL (oznámenie č. 190/2022 Z. z.), opatrenia z 26. októbra 2022 č. 07045-54/2022-OL (oznámenie č. 355/2022 Z. z.) a opatrenia z 25. januára 2023 č. S11615-2023-OL (oznámenie č. 30/2023 Z. z.) sa mení a dopĺňa takto:

1. V § 3c ods. 5 sa vypúšťajú slová „3439, 3440, 3441,“.

2. V § 3c ods. 8 sa vypúšťajú slová „okrem zdravotných výkonov 3439, 3440 a 3441,“.

3. Za § 3c sa vkladá § 3d, ktorý vrátane nadpisu znie:

„§ 3d

Prechodné ustanovenia účinné od 1. júna 2023 do 31. decembra 2023

(1) Pevná cena za zdravotnú starostlivosť poskytovanú poskytovateľom zdravotnej starostlivosti, ktorý má povolenie na prevádzkovanie ambulancie záchranej zdravotnej služby¹⁴⁾ v 24 hodinovej službe v stanici záchranej zdravotnej služby, je 30 541 eur mesačne na jedno vozidlo ambulancie rýchlej zdravotnej pomoci „S“, 41 163 eur mesačne na jedno vozidlo ambulancie rýchlej zdravotnej pomoci, 73 035 eur mesačne na jedno vozidlo ambulancie rýchlej lekárskej pomoci a 81 457 eur mesačne na jedno vozidlo ambulancie rýchlej lekárskej pomoci s vybavením mobilnej intenzívnej jednotky, ktoré sú v nepretržitej prevádzke.

(2) K pevnej cene výkonov podľa odseku 1 sa pripočítava cena dopravy za jeden kilometer jazdy vozidlom ambulancie rýchlej zdravotnej pomoci „S“, rýchlej zdravotnej pomoci, rýchlej lekárskej pomoci a rýchlej lekárskej pomoci s vybavením mobilnej intenzívnej jednotky. Pevná cena dopravy za jeden kilometer jazdy podľa prvej vety je 1,15 eura.

(3) Maximálna cena výkonov záchranej zdravotnej služby poskytnutých cudzincovi a výkonov záchranej zdravotnej služby uhrádzaných z prostriedkov štátneho rozpočtu podľa osobitného predpisu,¹⁵⁾ je 87,15 eur. K cene výkonov sa pripočítava cena dopravy, ktorej pevná cena za jeden kilometer jazdy vozidlom záchranej zdravotnej služby je 1,15 eura.

(4) Pevná cena za neodkladnú zdravotnú starostlivosť poskytovanú poskytovateľom zdravotnej starostlivosti, ktorý má povolenie na prevádzkovanie ambulancie vrtuľníkovej záchranej zdravotnej služby v 24 hodinovej službe, je 149 328 eur mesačne na jednu ambulanciu.

(5) K cene výkonov podľa odseku 4 sa pripočítava cena za medicínsky let ambulanciou vrtuľníkovej záchranej zdravotnej služby. Pevná cena za medicínsky let ambulanciou vrtuľníkovej záchranej zdravotnej služby za jednu letovú minútu je 54,75 eura, ak bol medicínsky let ambulanciou vrtuľníkovej záchranej zdravotnej služby vykonaný na základe pokynu Operačného strediska záchranej zdravotnej služby Slovenskej republiky.

(6) Pevná cena jednej letovej minúty za výkony vrtuľníkovej záchranej zdravotnej služby poskytnuté cudzincovi a výkony vrtuľníkovej záchranej zdravotnej služby uhrádzané z prostriedkov štátneho rozpočtu podľa osobitného predpisu¹⁵⁾ je 140,41 eura.

(7) Pevná cena jednej letovej minúty za poskytnutú neodkladnú prepravu letúnom^{15a)} je 77,17 eura.“

4. V prílohe č. 4 časti A položke 3. Záchranná zdravotná služba písmeno a) znie:

„a) Pevná cena za zdravotnú starostlivosť poskytovanú poskytovateľom zdravotnej starostlivosti, ktorý má povolenie na prevádzkovanie ambulancie záchrannej zdravotnej služby¹⁴⁾ v 24 hodinovej službe v stanici záchrannej zdravotnej služby, je 29 912 eur mesačne na jedno vozidlo ambulancie rýchlej zdravotnej pomoci „S“, 40 120 eur mesačne na jedno vozidlo ambulancie rýchlej zdravotnej pomoci, 70 944 eur mesačne na jedno vozidlo ambulancie rýchlej lekárskej pomoci a 78 831 eur mesačne na jedno vozidlo ambulancie rýchlej lekárskej pomoci s vybavením mobilnej intenzívnej jednotky, ktoré sú v nepretržitej prevádzke.“.

5. V prílohe č. 4 časti A položke 3. Záchranná zdravotná služba písmeno f) znie:

„f) Pevná cena za neodkladnú zdravotnú starostlivosť poskytovanú poskytovateľom zdravotnej starostlivosti, ktorý má povolenie na prevádzkovanie ambulancie vrtuľníkovej záchrannej zdravotnej služby v 24 hodinovej službe, je 145 950 eur mesačne na jednu ambulanciu.“.

Čl. II

Toto opatrenie nadobúda účinnosť 1. júna 2023.

Michal Palkovič
minister zdravotníctva

20.

Koncepcia zdravotnej starostlivosti v odbore radiačná onkológia

Číslo: S15100-2023-OZS

Dňa: 25. 4. 2023

Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky podľa § 45 ods. 1 písm. a) zákona č. 576/2004 Z. z. o zdravotnej starostlivosti, službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov vydáva túto koncepciu.

1. Náplň zdravotnej starostlivosti v odbore radiačná onkológia

1.1. Vymedzenie činnosti a hlavné úlohy starostlivosti v odbore radiačná onkológia

Radiačná onkológia je medicínsky odbor, ktorý sa zaoberá teóriou a praktickými postupmi liečebnej aplikácie ionizujúceho a neionizujúceho žiarenia. Zakladá sa na vedeckých poznatkoch rádiobiológie, rádiofyziky a radiačných techník, ktoré aplikuje pri rozličných chorobných stavoch, predovšetkým pri zhubných nádoroch.

Odbor radiačná onkológia (ďalej len „odbor“) zahŕňa problematiku výskumu, epidemiológie, prevencie, diagnostiky a špecifickej onkologickej liečby. Okrem klinickej aplikácie ionizujúceho žiarenia sa zaoberá kombinovanou rádiochemoterapiou, liečbou hormonálnou, imunomodulačnou, podpornou, symptomatickou, ako aj dispenzarizáciou pacientov po liečbe. Cieľom odboru je zabezpečiť vysokú odbornú úroveň liečby žiarením u nádorových a vybraných nenádorových ochorení. Náplňou odboru sú nasledovné činnosti:

- a) komplexné diagnostické zhodnotenie klinických, laboratórnych, patologických a ostatných nálezov (v spolupráci s ostatnými relevantnými odborníkmi) u pacientov s podozrením na zhubný nádor, s novovzniknutým nádorom, ako aj v prípade recidívy; vykonávanie potrebných diagnostických vyšetrení a zákrokov na presné určenie klinického štádia ochorenia,
- b) liečebná aplikácia ionizujúceho žiarenia u prevažnej väčšiny nádorových ochorení na základe štandardných liečebných postupov; liečba sa aplikuje samostatne alebo v kombinácii s inými liečebnými modalitami, ako sú liečba cytostatikami, hormonálna liečba, biologická liečba, kryoterapia a hypertermia; za uvedené modalities, ktoré sa aplikujú ako liečba konkomitantná a potenciačná zároveň s liečbou ionizujúcim žiarením, v plnom rozsahu zodpovedá radiačný onkológ,
- c) liečba podporná,
- d) doliečovanie a dispenzarizácia chorých po liečbe žiarením,
- e) liečebná aplikácia ionizujúceho žiarenia u vybraných nenádorových ochorení,
- f) vykonávanie konziliárnej činnosti pre ostatné odbory,
- g) účasť na zdravotnej výchove obyvateľstva,
- h) účasť na klinickom výskume v oblasti radiačnej onkológie, klinickej fyziky a rádiobiológie,
- i) pedagogická činnosť s podieľaním sa na výučbe študentov v študijnom programe všeobecné lekárstvo, ošetrovateľstvo, rádiologická technika a účastníkov vyššieho odborného vzdelávania v študijnom odbore diplomovaná všeobecná sestra a diplomovaný rádiologický asistent,
- j) pedagogická činnosť v rámci ďalšieho vzdelávania zdravotníckych pracovníkov v špecializačných odboroch radiačná onkológia, klinická fyzika, špeciálna rádiológia a prípadne v ďalších špecializačných odboroch.

Vymedzenie činnosti v odbore radiačná onkológia z hľadiska diagnostických kategórií:

1.1.1. Zhubné nádory C00 – C97 uvedené podľa medzinárodnej klasifikácie chorôb (MKCH10)

1.1.2. Ochorenia s indikáciou rádioterapie uvedené podľa medzinárodnej klasifikácie chorôb (MKCH10)

- B07 Vírusové bradavice [Verrucae]
D16. Nezhubný nádor kosti a kĺbovej chrupky

D16.0	Nezhubný nádor lopatky a dlhých kostí hornej končatiny
D18.	Hemangióm a lymfangióm
D18.0	Hemangióm
D18.00	Hemangióm bez bližšieho určenia miesta
I67.1	Mozgová aneurizma a mozgová artériovenózna fistula bez ruptúry
Q28.2	Artériovenózna chyba cerebrálnych ciev
Q28.20	Vrodená artériovenózna aneurizma cerebrálnych ciev
Q28.21	Vrodená artériovenózna fistula cerebrálnych ciev
Q28.28	Iná vrodená artériovenózna chyba cerebrálnych ciev
Q28.29	Vrodená artériovenózna malformácia cerebrálnych ciev, bližšie neurčená
Q28.3	Iné chyby mozgových ciev
Q28.30	Vrodená aneurizma cerebrálnych ciev
Q28.31	Vrodená fistula cerebrálnych ciev
Q28.38	Iná vrodená chyba cerebrálnych ciev
Q28.39	Vrodená chyba cerebrálnych ciev, bližšie neurčená
L20-L30	Dermatitídy a ekzémy
L40.	Psoriáza
L40.0	Psoriasis vulgaris
L91.0	Hypertrofická jazva (keloid)
M15-M19	Artróza
M42.	Osteochondróza chrbtice
M65.	Zápal synoviálnej blany a šľachovej pošvy [synovitída a tendosynovitída]
M70.	Choroba mäkkého tkaniva v súvislosti so zaťažovaním, preťažovaním a tlakom
M72.0	Fibromatóza palmárnej aponeurózy (Dupuytrenova kontraktúra)
M77.	Iná entezopatia
M96.9	Choroba svalovej a kostrovej sústavy po lekárskom výkone, bližšie neurčená
N48.3	Priapizmus
N62	Hypertrofia prsníka
E05.0	Hypertyreóza s difúznou strumou
H11.0	Pterygium
H35.3	Degenerácia makuly a zadného pólu oka
T82.	Komplikácia zapríčinená srdcovou a cievnu protézou, implantátom a transplantátom

1.1.3. Niektoré nádory neurčitého alebo neznámeho správania uvedené podľa medzinárodnej klasifikácie chorôb (MKCH10)

D43.	Nádor s neurčitým alebo neznámym správaním: mozog a centrálna nervová sústava
D32.	Nezhubný nádor mozgovomiechových obalov
D32.0	Nezhubný nádor mozgovomiechových obalov: mozog
D32.1	Nezhubný nádor mozgovomiechových obalov: miecha
D32.9	Nezhubný nádor mozgovomiechových plien, bližšie neurčený
D33.	Nezhubný nádor mozgu a iných častí centrálnej nervovej sústavy
D44.	Nádor s neurčitým alebo neznámym správaním: žľazy s vnútorným vylučovaním
D05.1	Karcinóm in situ prsníka, intraduktálny
D38.4	Nádor s neurčitým alebo neznámym správaním: týmus

1.2. Charakteristika zdravotnej starostlivosti v odbore

Štruktúra odboru vychádza zo získaných dát o incidencii nádorových ochorení v Slovenskej republike, súčasného stavu odboru, trendov rozvoja v Slovenskej republike a v zahraničí a z regionálneho usporiadania poskytovania zdravotnej starostlivosti. Vo vyspelých krajinách je rádioterapia aplikovaná u 50–55 % onkologických pacientov v niektorej fáze priebehu onkologického ochorenia, v Slovenskej republike je tento podiel v súčasnosti len 35 – 40 %.

Dôvodmi nižšieho využitia rádioterapie sú najmä vyššie zastúpenie pokročilejších štádií nádorových ochorení a komorbidita pacientov.

Základným princípom koncepcie zdravotnej starostlivosti v odbore je potreba radiačnej liečby pre 13 000 až 15 000 pacientov s onkologickým ochorením za jeden rok. Na základe uvedeného je nevyhnutné zabezpečiť ožarovaciu kapacitu pre 15 000 pacientov za jeden rok (14 000 pacientov liečených pomocou externej terapie a 1 000 pacientov pomocou brachyterapie). Pre obyvateľstvo Slovenskej republiky je potrebné zabezpečiť 28 moderných lineárnych urýchľovačov pre externú rádioterapiu (približne 450 pacientov na jeden prístroj za jeden rok alebo päť prístrojov na jeden milión obyvateľov), osem prístrojov pre brachyterapiu a je potrebné zachovať kapacitu pre nenádorovú rádioterapiu (približne 20 000 pacientov za jeden rok).

1.2.1. Charakteristika zdravotnej starostlivosti a sieť pracoviísk v odbore

Štruktúra pracoviísk radiačnej onkológie je tvorená tak, aby bola zabezpečená kvalitná a dostupná zdravotná starostlivosť v rozsahu podmienenom zdravotným stavom populácie, epidemiologickou situáciou a platnými právnymi predpismi. Vysoké požiadavky na koncentráciu lekárskej zdravotnej starostlivosti v odbore radiačná onkológia sú určené potrebou zabezpečenia komplexnej a efektívnej radiačnej liečby zhubných nádorov. Optimálna spádová oblasť pre centrum radiačnej onkológie zahŕňa 750 000 obyvateľov a s počtom liečených pacientov protinádorovou rádioterapiou najmenej 1 000 pacientov za jeden rok. Takéto centrá poskytujú zdravotnú starostlivosť pre spádové územie s dostatočnou klinickou skúsenosťou pre široké spektrum indikácií liečby ionizujúcim žiarením a súčasne umožňujú ekonomicky efektívne využitie ožarovacej techniky, personálu a služieb. Podmienky výkonu činnosti pracoviísk radiačnej onkológie, podmienky mierového využívania jadrovej energie a nakladanie s jadrovými materiálmi, overovanie osobitnej odbornej spôsobilosti zamestnancov, systém havarijnej pripravenosti, práva a povinnosti fyzických osôb a právnických osôb pri mierovom využívaní jadrovej energie a sankcie za porušenie povinností ustanovuje osobitný predpis.¹⁾ Rozsah siete poskytovateľov zdravotnej starostlivosti v odbore radiačná onkológia ustanovuje osobitný predpis.²⁾ Z hľadiska aktuálneho stavu siete pracoviísk radiačnej onkológie a podľa rozsahu a úrovne poskytovanej zdravotnej starostlivosti ich rozdelíme do troch skupín. Všetky tri skupiny pracoviísk poskytujú ústavnú aj ambulantnú zdravotnú starostlivosť a spoločne tvoria funkčnú sieť. Minimálne požiadavky na personálne zabezpečenie a materiálno-technické vybavenie pracoviísk radiačnej onkológie upravuje osobitný predpis.³⁾

1.2.1.1. Pracoviisko I. kategórie

Poskytuje komplexnú diagnostickú a liečebnú onkologickú zdravotnú starostlivosť na koncovej úrovni, koordinuje preventívnu činnosť, zabezpečuje dispenzarizáciu a štatisticky vyhodnocuje dlhodobé výsledky liečby. Aplikuje nenádorovú rádioterapiu, kombinovanú chemorádioterapiu solídnych nádorov, hormonálnu liečbu, imunoterapiu a inú biologickú liečbu, a podpornú liečbu. Vybrané pracoviiská centralizujú pacientov pre špeciálne radiačné techniky, ako sú napríklad celotelové ožarovanie a ožarovanie celej kože, stereotaktická kraniálna rádioterapia a brachyterapia prostaty. Disponuje zobrazovacími metódami pre potreby plánovania rádioterapie na špecializovaných diagnostických pracoviiskách. Podieľa sa aktívne na výskume a na ďalšom vzdelávaní zdravotníckych pracovníkov podľa osobitného predpisu⁴⁾.

Minimálne požiadavky na personálne zabezpečenie a materiálno-technické vybavenie pracoviísk radiačnej onkológie upravuje osobitný predpis.³⁾ Pracovný tím tvoria najmenej piati lekári s profesijným titulom radiačný

¹ zákon č. 541/2004 Z. z. o mierovom využívaní jadrovej energie (atómový zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

² nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 640/2008 Z. z. o verejnej minimálnej sieti poskytovateľov zdravotnej starostlivosti v znení neskorších predpisov

³ Výnos Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. 09812/2008 z 10. septembra 2008 o minimálnych požiadavkách na personálne zabezpečenie a materiálno – technické vybavenie jednotlivých druhov zdravotníckych zariadení v znení neskorších predpisov

⁴ nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 296/2010 Z. z. o odbornej spôsobilosti na výkon zdravotníckeho povolania, spôsobe ďalšieho vzdelávania zdravotníckych pracovníkov, systave špecializačných odborov a systave certifikovaných pracovných činností v znení neskorších predpisov

onkológ⁵⁾, najmenej štyria klinickí fyzici a rádiologickí technici podľa počtu a typu prístrojov a pracovných zmien. Špeciálne personálne zabezpečenie a špeciálne materiálno-technické vybavenie ustanovuje osobitný predpis.⁶⁾ Pracovisko I. kategórie musí disponovať najmenej dvomi kompatibilnými lineárnymi urýchľovačmi a najmenej jedným brachyterapeutickým prístrojom.

Z hľadiska počtu liečených pacientov je pracovisko I. kategórie definované počtom predpísaných ožarovaní za jeden rok. Počet predpísaných ožarovaní je najmenej 1 500 za jeden rok.

1.2.1.2. Pracovisko II. A kategórie

Pracovisko poskytuje kuratívnu rádioterapiu (vrátane rádioterapie s modulovanou intenzitou zväzku žiarenia) a paliatívnu rádioterapiu, nenádorovú rádioterapiu, kombinovanú rádiochemoterapiu, hormonálnu liečbu, imunoterapiu a inú biologickú liečbu, podpornú liečbu, zabezpečuje následnú dispenzarizáciu a vyhodnocuje dlhodobé výsledky liečby. Má dostupnosť na špecializované diagnostické pracoviská.

Minimálne požiadavky na personálne zabezpečenie a materiálno-technické vybavenie pracovísk radiačnej onkológie upravuje osobitný predpis.³⁾ Pracovný tím tvoria najmenej traja lekári s profesijným titulom radiačný onkológ⁵⁾, najmenej dvaja klinickí fyzici a rádiologickí technici podľa počtu a typu prístrojov a pracovných zmien. Špeciálne personálne zabezpečenie a špeciálne materiálno-technické vybavenie ustanovuje osobitný predpis.⁶⁾ Pracovisko II. A kategórie musí disponovať najmenej dvomi kompatibilnými lineárnymi urýchľovačmi.

Z hľadiska počtu liečených pacientov je pracovisko II. A kategórie definované počtom predpísaných ožarovaní za jeden rok. Počet predpísaných ožarovaní je najmenej 800 za jeden rok.

1.2.1.3. Pracovisko II. B kategórie

Poskytuje kuratívnu a paliatívnu rádioterapiu, nenádorovú rádioterapiu, kombinovanú rádiochemoterapiu, hormonálnu liečbu, podpornú liečbu, symptomatickú liečbu, zabezpečuje dispenzarizáciu a vyhodnocuje výsledky liečby.

Minimálne požiadavky na personálne zabezpečenie a materiálno-technické vybavenie pracovísk radiačnej onkológie upravuje osobitný predpis.³⁾ Pracovný tím tvoria najmenej dvaja lekári s profesijným titulom radiačný onkológ⁵⁾ a najmenej jeden klinický fyzik pre zabezpečenie základnej klinickej dozimetrie a rádiologickí technici podľa počtu a typu prístrojov a pracovných zmien. Špeciálne personálne zabezpečenie a špeciálne materiálno-technické vybavenie ustanovuje osobitný predpis.⁶⁾ Pracovisko II. B kategórie musí disponovať najmenej jedným lineárnym urýchľovačom.

1.3. Vzťah odboru k ostatným medicínskym odborom

Onkologická liečba je multimodálna a vyžaduje si úzku spoluprácu so špecialistami v špecializačných odboroch: rádiológia, klinická onkológia, patologická anatómia, chirurgia, nukleárna medicína, urológia, gynekológia a pôrodníctvo, pediatria, oftalmológia, otorinolaryngológia, vnútorné lekárstvo, gastroenterológia, ortopédia, fyziatria, balneológia a liečebná rehabilitácia, neurochirurgia, neurológia, klinická psychológia, posudkové lekárstvo a v iných odboroch.

1.4. Odborné a metodické vedenie zdravotnej starostlivosti v odbore

Odborné a metodické vedenie zdravotnej starostlivosti v odbore radiačná onkológia zabezpečuje Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky (ďalej len „MZ SR“) v spolupráci s hlavným odborníkom MZ SR pre radiačnú onkológiu (ďalej len „hlavný odborník“).

Hlavný odborník sa podieľa najmä na vypracovaní návrhov a na realizácii hlavných smerov rozvoja v odbore, príprave podkladov na prebratie príslušných záväzných aktov Európskej únie do legislatívy Slovenskej republiky, riešení úloh vyplývajúcich z odporúčaní Svetovej zdravotníckej organizácie, Rady Európy a iných medzinárodných inštitúcií, príprave všeobecných právnych predpisov a legislatívnych noriem v zdravotníctve, kontrole plnenia špecifických úloh na danom úseku zdravotnej starostlivosti a ochrany zdravia ľudí. Úlohy a oprávnenia pri odbornom usmerňovaní a kontrolnej činnosti hlavného odborníka ustanovuje štatút⁷⁾.

⁵⁾ nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 513/2011 Z. z. o používaní profesijných titulov a ich skratiek viažucich sa na odbornú spôsobilosť na výkon zdravotníckeho povolania v znení neskorších predpisov

⁶⁾ vyhláška Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. 316/2022 Z. z. o kategorizácii ústavnej starostlivosti

⁷⁾ Štatút hlavných odborníkov a krajských odborníkov, Vestník Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky z 18. novembra 2011, ročník 59, čiastka 34-36

Hlavný odborník sleduje činnosť vo svojom odbore, vykonáva funkciu predsedu poradného zboru podľa Článku X štatútu⁷⁾ a v spolupráci s Národným onkologickým inštitútom (ďalej len „NOI“) pre MZ SR pripravuje návrhy, prednostne koncepčného charakteru.

NOI pôsobí najmä ako klinicko-výskumná, akademická a vzdelávacia platforma pre spoluprácu pri zabezpečovaní aktivít, ktoré slúžia na plnenie Národného onkologického programu Slovenskej republiky v stanovených oblastiach: epidemiológia; prevencia a skrining; diagnostika a liečba; podporná starostlivosť; výskum a vývoj. Jeho činnosť sa riadi Štatútom Národného onkologického inštitútu. Poradným orgánom NOI je Vedecká rada NOI, ktorej členom je hlavný odborník a jej činnosť sa riadi Štatútom Vedeckej rady Národného onkologického inštitútu.

1.5. Povinné hlásenie a spracovanie štatistických údajov

Poskytovateľ zdravotnej starostlivosti, ktorý má vydané povolenie na poskytovanie zdravotnej starostlivosti v špecializačnom odbore radiačná onkológia je povinný hlásiť údaje do národného onkologického registra.⁸⁾ Zároveň poskytovateľ zdravotnej starostlivosti, ktorý má vydané povolenie na poskytovanie zdravotnej starostlivosti v špecializačnom odbore radiačná onkológia poskytuje štatistické údaje Národnému centru zdravotníckych informácií v zmysle platného programu štátnych štatistických zisťovaní.⁹⁾

1.6. Dispenzarizácia

Dispenzarizácia pacientov po liečbe ochorení, pri ktorých je súčasťou liečby ožarovanie, sa vykonáva na pracoviskách radiačnej onkológie v spolupráci so špecialistami v iných špecializačných odboroch a všeobecnými lekármi.

2. Zdravotná starostlivosť v odbore

2.1. Požiadavky na poskytovanie zdravotnej starostlivosti v odbore:

V súlade s trendom vývoja zdravotnej starostlivosti v odbore radiačná onkológia je potrebné:

- a) zabezpečiť liečbu technológiami umožňujúcimi dobrú klinickú prax. Minimálnu požiadavku predstavuje lineárny urýchľovač s mnoholistovým kolimátorom a portálovým zobrazením a pripojenie pracoviska na CT simulátor,
- b) zabezpečiť dostupnosť rádioterapie s modulovanou intenzitou zväzku žiarenia pre všetkých pacientov v situáciách, kedy od tejto liečby môžeme očakávať zníženie toxicity ožarovania,
- c) uprednostňovať miernu hypofrakcionáciu v situáciách, keď dôkazy poukazujú na jej identické alebo lepšie výsledky v porovnaní s konvenčnou frakcionáciou,
- d) zabezpečiť dostupnosť PET, CT a MR zobrazenia pre plánovanie rádioterapie podľa diagnózy a klinickej situácie,
- e) zabezpečiť pre pracoviská I. a II. A kategórie poskytovanie extrakraniálnej stereotaktickej rádioterapie a pre pracoviská I. kategórie aj poskytovanie kraniálnej stereotaktickej rádioterapie podľa vypracovaných protokolov,
- f) využívať ožarovanie ťažkými iónmi na základe individuálneho posúdenia radiačným onkológom s prihliadnutím na medicínske dôkazy,
- g) dopĺňať materiálno-technické vybavenie vysokošpecializovanými prístrojmi a zabezpečiť zodpovedajúce personálne obsadenie predovšetkým na pracoviskách I. kategórie.

2.2. Systém kontroly kvality poskytovania zdravotnej starostlivosti v odbore

Systém kontroly kvality poskytovania zdravotnej starostlivosti v odbore radiačná onkológia je ustanovený v smernici Rady 2013/59/Euratom¹⁰⁾. Ustanovenia v súvislosti s poskytovaním zdravotnej starostlivosti sú implementované v zákone č. 578/2004 Z. z.¹¹⁾. Ustanovenia v súvislosti so zabezpečením

⁸⁾ § 79 ods. 1 písm. zc) zákona č. 578/2004 Z. z. o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti, zdravotníckych pracovníkoch, stavovských organizáciách v zdravotníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

⁹⁾ § 12 ods. 1 zákona č. 540/2001 Z. z. o štátnej štatistike v znení zákona č. 55/2010 Z. z.

¹⁰⁾ SMERNICA RADY 2013/59/EURATOM, ktorou sa stanovujú základné bezpečnostné normy ochrany pred nebezpečenstvami vznikajúcimi v dôsledku ionizujúceho žiarenia, a ktorou sa zrušujú smernice 89/618/Euratom, 90/641/Euratom, 96/29/Euratom, 97/43/Euratom a 2003/122/Euratom

¹¹⁾ § 9 zákona č. 578/2004 Z. z.

systému kvality v radiačnej onkológii z hľadiska zabezpečenia skúšok dlhodobej stability a prevádzkovej stálosti plánovacích a ožarovacích zariadení sú implementované v zákone č. 87/2018 Z. z.¹²⁾.

Pracoviská radiačnej onkológie sú povinné dodržiavať

- a) kvalitu procesov pri poskytovaní radiačnej liečby v súlade s požiadavkami Komisie Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky pre zabezpečenie kvality v rádiodiagnostike, radiačnej onkológii a v nukleárnej medicíne (ďalej len „komisia pre zabezpečenie kvality“),
- b) štandardné operačné postupy pre rádioterapiu schválené Komisiou Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky pre štandardné diagnostické postupy a štandardné terapeutické postupy.

Komisia pre zabezpečenie kvality vytvára indikátory kvality poskytovania zdravotnej starostlivosti v spolupráci s hlavným odborníkom a krajskými odborníkmi v odbore.

Preverovanie a hodnotenie dodržiavania štandardných postupov a interného systému hodnotenia bezpečnosti pacienta a minimálnych požiadaviek na interný systém hodnotenia bezpečnosti pacienta zabezpečuje klinický audit¹¹⁾.

2.3. Hlavné problémy pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti v odbore a ich riešenie

Poskytovanej zdravotnej starostlivosti v odbore radiačná onkológia si vyžaduje nevyhnutnú periodickú obnovu technického vybavenia pracovísk radiačnej onkológie modernou zdravotníckou technológiou na všetkých úrovniach v súlade s požiadavkami ustanovení zákona č. 87/2018 Z. z.¹²⁾

Odborné problémy, ktoré sa týkajú zdravotnej starostlivosti rieši výbor Slovenskej spoločnosti radiačnej onkológie v spolupráci s hlavným odborníkom, s prednostami a primármi oddelení radiačnej onkológie, zástupcami iných relevantných odborných spoločností a NOI.

2.4. Medzinárodná spolupráca

Medzinárodné organizácie podieľajúce sa na kontinuálnom vzdelávaní, ktorých odporúčania sú relevantné pre dobrú klinickú prax: Európska spoločnosť radiačnej onkológie (ESTRO), Americká spoločnosť radiačnej onkológie (ASTRO), Európska spoločnosť internistickej onkológie (ESMO), Americká spoločnosť klinickej onkológie (ASCO), Medzinárodná agentúra pre atómovú energiu (IAEA), Európska federácia organizácií lekárskech fyzikov (EFOMP).

3. Vzdelávanie pracovníkov v odbore

Ďalšie vzdelávanie zdravotníckych pracovníkov v odbore zahŕňa špecializačné štúdium na výkon špecializovaných pracovných činností, certifikačnú prípravu na výkon certifikovaných pracovných činností a sústavné vzdelávanie. Ďalšie vzdelávanie zdravotníckych pracovníkov sa uskutočňuje v akreditovaných špecializačných študijných programoch a akreditovaných certifikačných študijných programoch podľa osobitného predpisu⁴⁾ pre jednotlivé zdravotnícke povolania.

Sústavné vzdelávanie sa uskutočňuje v akreditovaných študijných programoch sústavného vzdelávania alebo v neakreditovaných vzdelávacích aktivitách. Kritériá a spôsob hodnotenia sústavného vzdelávania zdravotníckeho pracovníka ustanovuje osobitný predpis.¹³⁾

Sústavné vzdelávanie v odbore radiačná onkológia je charakterizované nasledovne:

- a) program edukačných aktivít garantuje neustále zvyšovanie vedomostí a zručností,
- b) je profesionálnou, etickou a morálnou povinnosťou každého radiačného onkológa, klinického fyzika a rádiologického technika počas jeho profesionálnej kariéry,
- c) realizuje sa na základe odporúčania Európskej únie lekárskech špecialistov (UEMS) a ESTRO v rámci 5-ročných edukačných cyklov s požiadavkou získania minimálne 90 kreditov,
- d) proces sústavného vzdelávania radiačných onkológov, klinických fyzikov a rádiologických technikov zabezpečuje Slovenská zdravotnícka univerzita v Bratislave v spolupráci s ESTRO, Spoločnosťou radiačnej onkológie, biológie a fyziky (SROBF), ASTRO, Slovenskou onkologickou spoločnosťou, ESMO, ASCO a EFOMP.

Zosúladenie sústavného vzdelávania s odporúčaniami medzinárodných organizácií UEMS, ESTRO a EFOMP sú nevyhnutným predpokladom na účely zvyšovania kvality vzdelávania.

¹²⁾ zákon č. 87/2018 Z. z. o radiačnej ochrane a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

¹³⁾ vyhláška Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. 74/2019 Z. z. o kritériách a spôsobe hodnotenia sústavného vzdelávania zdravotníckeho pracovníka

4. Záverečné ustanovenie

Zrušuje sa Koncepcia zdravotnej starostlivosti v odbore radiačná onkológia, uverejnená vo Vestníku Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky, osobitné vydanie, ročník 54, ktorá nadobudla účinnosť dňa 6. júla 2006.

5. Účinnosť

Táto koncepcia nadobúda účinnosť dňom jej uverejnenia vo Vestníku Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky.

Ing. Eduard Heger
poverený predseda vlády SR
poverený riadením Ministerstva zdravotníctva SR